

וְעִשִׂית עֲמֵדֵי חֶסֶד וְאֵמֶת אֵל נָא תִקְבְּרֵנִי בַּמִּצְרִיִּם. (מז—כט)

חסד שעושים עם המתים הוא חסד של אמת. (רש"י)

העלאתו של יעקב לקבורה בארץ־ישראל אינה קרויה חסד־של־אמת, לפי שיוסף קיבל שכר על כך, שעצמותיו הועלו לקבורה בארץ־ישראל, כפי שאומרת הגמרא: „יוסף זכה לקבור את אביו, מי לנו גדול מיוסף שלא נתעסק בו אלא משה“ (סוטה ט'). ברם, יעקב ביקש ממנו, שאפילו באופן זמני, לפי־שעה, לא יקברנו במצרים, כי אם יעלהו מיד עם מותו לקבורה בארץ־ישראל; וזהו שפיר חסד של אמת, שכן עצמותיו של יוסף נשארו לפי־שעה במצרים, כדי שזכותו תעמוד לישראל בעת קריעת ים־סוף — „הים ראה וינוס, מה ראה? ארונו של יוסף“.

„ועשית עמדי חסד ואמת“ — יהא זה חסד של אמת מה שתעשה עמדי: „אל נא תקברני במצרים“ — שאפילו רק לפי־שעה לא תקברני במצרים..

(מלא העומר)

כל טובה הנעשית לאדם בעולם הזה, אין יודעים אם אמנם טובה אמיתית היא זו. לפעמים סבור אדם שעשה טובה לחבירו, ולבסוף מתברר שזו היתה רעה, או שיצאה ממנה רעה. לעומת זה, החסד הנעשה למתים, זהו חסד אמיתי, לפי שבודאי זקוקים הם לו...

(אהל יעקב)

ראשי־תיבות של „אמת“ הם: אֵרוֹן, מֵיטָה, תְּכָרִיכִים — זהו החסד הנעשה למתים...

(מדרש תלפיות)